

**Revurdering af
miljøgodkendelse**

**Husdyrbruget
Højmarksgård
Grydstedvej 61, 9240 Nibe**

Gældende fra 18. september 2023

Husdyrbruget: Ejer af husdyrbruget:	Højmarksgård Torben Laursen
CVR-nr: CHR-nr.	21730238 30095
Matr.nr., ejerlav	1c - Snorup, Bislev
Husdyrbrugets adresse:	Grydstedvej 61, 9240 Nibe
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Klima og Miljø Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandlere på revurderingen:	Helle Paludan Pedersen/ Irene Overgaard Larsen
Sagsnummer:	2020-022475

Formålet med revurderingen er, at kommunen skal vurdere, om husdyrbruget lever op til husdyrlovens krav om maksimal deposition af ammoniak på sårbar natur i kategori 1 og 2.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	3
2	Husdyrbruget.....	5
3	Vurdering af husdyrbrugets påvirkning af kategori 1- og 2-natur.....	6
4	Bedst tilgængelig teknik (BAT).....	7
5	Forventet restlevetid for husdyrbrugets staldanlæg	8
6	Øvrige oplysninger	10
7	Liste over gældende vilkår	12
	Bilag 1 - Beliggenhed af nærmeste kategori 1 og 2-naturområder.....	18
	Bilag 2. Beskrivelse af staldanlægget	19

1 Afgørelse

Aalborg Kommune revurderer hermed miljøgodkendelsen fra den 17. december 2009 for husdyrbruget på Grydstedvej 61, 9240 Nibe. Denne afgørelse fastsætter de vilkår, der skal gælde for den fortsatte drift af husdyrbruget, og er således et supplement til husdyrbrugets gældende miljøgodkendelse efter husdyrlovens §12 af den 17. december 2009 og tillæg til miljøgodkendelse efter husdyrlovens §12 stk. 3 fra den 9. august 2011.

Revurderingen sker efter husdyrbrugloven¹ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen², og afgørelsen træffes med hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 stk. 3 og 7. Det fremgår heraf, at ikke-IE-husdyrbrug, der er godkendt efter husdyrloven, alene skal revurderes, såfremt husdyrbruget ikke lever op til krav om totaldeposition for ammoniak til kategori 1- og 2-natur. Revurderingen skal alene omfatte dette forhold.

Husdyrbruget overholder ikke kravet til maksimal totaldeposition for ammoniak på nærliggende kategori 2-natur, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 27. Derfor skal kommunen revurdere miljøgodkendelsen. Revurderingens formål er at sikre, at husdyrbruget kommer til at leve op til lovens krav om totaldeposition af ammoniak.

Kommunes afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor der gennem et nyt vilkår fastsættes en frist for hvornår, kravet om maksimal totaldeposition af ammoniak på kategori 2-natur skal være overholdt. Det nye vilkår er meddelt som påbud efter husdyrbruglovens § 39, jf. §41.

Desuden er der påbudt nye vilkår om drift af forsøringsanlægget, for at sikre, at den forventede reduktion af ammoniakfordampningen realiseres.

Kommunen har vurderet husdyrbrugets belastning på natur på baggrund af skema 218239, som er baseret på oplysninger om produktionsarealer indsendt af ansøger.

Aalborg Kommune meddeler hermed påbud om følgende vilkår for drift af husdyrbruget:

Vilkår der meddeles som påbud
R1: Totaldeposition med ammoniak til kategori 2-natur må maksimalt være 1,9 kg N/ha årligt ved udgangen af 2026 og 1,0 kg N/ha årligt ved udgangen af 2037. Kategori 2-natur fremgår af bilag 1. Redegørelse og dokumentation, for at kravet til ammoniakdeposition opfyldes, skal indsendes til tilsynsmyndigheden inden udgangen af henholdsvis 2026 og 2037.
R2. Der skal være tilsluttet et anlæg til forsuring af gylle fra kostalden.
R3. Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Der må kun anvendes svovlsyre.
R4. Før forsuring må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0.
R5. Styringen af anlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520 af 1 maj 2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. BEK nr. K nr 443 af 26. april 2023

R6. Forsuret gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.

R7. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

R8. Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik/logbog, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.

R9. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af forsøringsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Forsøringsanlægget skal kontrolleres mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

R10. Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:

- Når den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling

- Når forsøringsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.

R11. Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ophævelse af vilkår i miljøgodkendelse 2009 og tillæg til miljøgodkendelse fra 2011.

Alle vilkår (vilkår 1 -7) i tillæg til miljøgodkendelse fra 2011 bortfalder som følge af ophør af kommunal arealregulering pr. 1.8.17.

Vilkår 35, 63, 65, 66, 68, 70, 77 og 78 i miljøgodkendelse 2009 bortfalder som følge af ophør af kommunal arealregulering pr. 1.8.17 eller blev ophævet i forbindelse med tillægget i 2011.

Vilkår 44-46 om drift af forsøringsanlæg erstattes af vilkår for forsuring på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Vilkår 9 vedr. ny kalvestald bortfalder, da tilladelsen til at bygge kalvestalden er bortfaldet.

Baggrunden for det påbudte vilkår R1 fremgår af revurderingen kapitel 3-5. De påbudte vilkår træder i kraft straks ved meddelelsen og supplerer vilkårene i miljøgodkendelsen.

Øvrige vilkår, der ikke omhandler krav om totaldeposition af ammoniak eller arealer er overført uændret.

De gældende vilkår er samlet i afsnit 7.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne revurdering.

Nørresundby den 18. september 2023

Helle Paludan Pedersen
Miljøsagsbehandler

2 Husdyrbruget

Husdyrbruget på Grydstedvej 61 er omfattet af følgende godkendelser og afgørelser:

- Miljøgodkendelse af 17. december 2009 miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 12 til produktion af 360 malkekøer (tung race), 41 småkalve (0-3 mdr. tungrace), 60 kvier (3-7 mdr.), 15 kælvkvier og 15 tyrekalve (0-1 mdr.), svarende til i alt 453 DE³.
- Tillæg til miljøgodkendelse af 9. august 2011. Tillægget omhandlede udelukkende udbringningsarealerne.

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

Det gældende retsgrundlag for husdyrbrugets dyrehold er derfor miljøgodkendelsen fra 2009 og revurderingen foretages med baggrund heri. Dog vurderes der ikke længere på antal dyr og DE, men derimod på husdyrbrugets produktionsareal og overfladeareal af gyllebeholdere.

Nedenstående skema viser det samlede produktionsareal på husdyrbruget:

Skema 1 - Produktionsareal og miljøteknologi

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)*	Miljøteknologi
Kostald	Flexgruppe: alle kvæg Dybstrøelse	425	Ingen
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1765	forsuring
Kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	381	Ingen
I alt		2571	

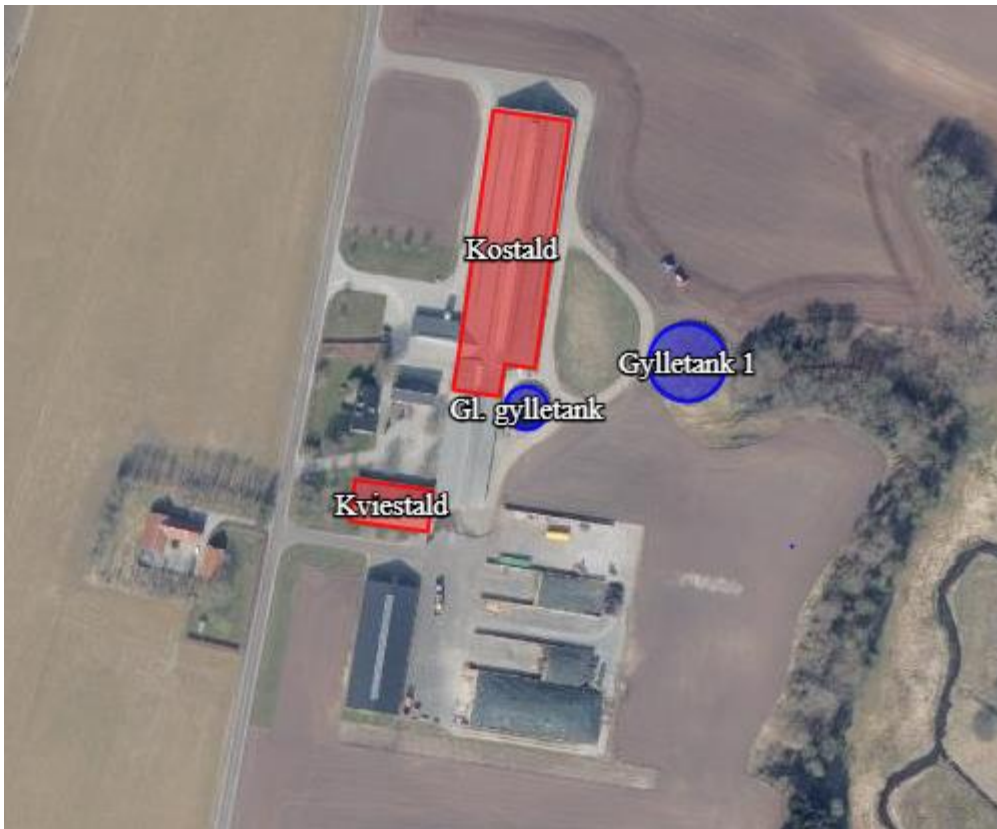
*Produktionsareal er fastsat af ejer. Kommunen har vurderet, at de er korrekte ud fra byggetegninger og tilsyn 16. maj 2023.

Der blev i 2006 etableret forsurationsanlæg, som anvendes til gylleforsuring i kvægstalden, men ikke i ungdyrstalden. Anlægget er af typen "JH forsuring NH4+ kvæg", som er optaget på miljøstyrelsens teknologiliste.

Skema 2 - Gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbruget

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gylletank 1		3000	756	Ingen krav
Gl. gylletank		1000	233	Flydelag

³ regnet efter normtal gældende på afgørelsestedspunktet

Figur 1 - Placering af staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg

3 Vurdering af husdyrbrugets påvirkning af kategori 1- og 2-natur

Bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre inkl. effekt af forsyningsanlægget er beregnet til 2566 N/år i husdyrgodkendelse.dk.

Nedenstående tabel viser de kategori 1- og kategori 2-naturområder, der ligger nærmest husdyrbruget. Placering af punkterne fremgår af bilag 1.

Skema 3 - Naturområder

Naturområde	Kategori	Afstand og retning i fht. anlægget	Total deposition
1 Overdrev	1	Over 3 km nordvest	0,0 kg N/ha/år
2 Overdrev	2	Ca. 250 m mod øst	2,1 kg N/ha/år

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur ligger over 3 km nord og vest for husdyrbrugets anlæg i Natura 2000-område nr. 15, *Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal*. Der er foretaget ammoniakdepositionsberegninger på tre naturområder her indenfor. Alle beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er på 0,0 kg N/ha/år. Lovens krav er dermed overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, er et overdrev beliggende cirka 250 m øst for kostalden. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberægning på dette område som viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er på 2,1 kg N/ha/år.

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N/ha/år og kommunen vurderer derfor, at bekendtgørelsens krav ikke er overholdt.

4 Bedst tilgængelig teknik (BAT)

For husdyrbrug, der på tidspunktet for revurderingen ikke lever op til krav om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og/eller 27, skal kommunen ved revurderingen sikre, at disse krav overholdes, og at de nødvendige vilkår meddeles som påbud, jf. § 39, jf. § 41, i husdyrbrugloven, herunder ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik på tidspunktet for revurderingen.

Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Ved fastsættelse af vilkår skal der således tages hensyn til proportionalitet, det vil sige, at de økonomiske omkostninger skal stå i et rimeligt forhold til miljøeffekten.

Hvis vilkår om anvendelse af BAT ikke vurderes at være proportionale på tidspunktet for revurderingen, skal kommunen fastsætte en frist for kravets overholdelse med udgangspunkt i den forventede restlevetid for husdyrbrugets staldanlæg.

Anvendelse af bedst tilgængelige teknik på ejendommen

Der anvendes i dag gylleforsuring i gyllekanalerne i kvægstalden, men ikke i ungdyrstalden.

Der findes ingen virkemidler til at begrænse ammoniakfordampningen fra dybstrøelsesarealerne til småkalve og kælvende dyr.

Af mulige virkemidler til reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlæggene kan nævnes fast overdækning af gyllebeholderne og forsuring i kviestalden.

Overdækning af gyllebeholderne

I forbindelse med fastlæggelse af BAT-emissionsgrænseværdierne, vurderede Miljøstyrelsen, at der ville være store omkostninger forbundet med at indføre fast overdækning af gylletanke på anlæg af den aktuelle størrelse. Denne teknik blev derfor ikke vurderet at være BAT⁴.

Aarhus Universitet og Københavns Universitet har i perioden 2019-2022 gennemført det såkaldte BAT-projekt for Miljøministeriet. Resultaterne fra projektet er endnu ikke indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og kan derfor ikke anvendes direkte. Aalborg Kommune vurderer dog, at en del tekniske data herfra kan anvendes. I Resumeet for kvægstalde fremgår, at "der ikke opnås yderligere ammoniakreduktion ved at etablere fast overdækning af

⁴ Resumé af undersøgt miljøteknologi for malkekvæg i staldsystemer med gyllehåndtering. Miljøstyrelsen Erhverv, maj 2011.

gyllebeholdere, der modtager forsuret gylle⁵. Dette sandsynliggør yderligere, at dette tiltag ikke kan løse problemet.

Forsuring i kviestalden

En scenarieberegning viser, at forsuring i kviestalden vil få ammoniakfordampningen til at falde fra 2566 kg N/år til 2420 kg N/år. Dette vil dog kun nedbringe depositionen i naturpunktet med 0,1 kg N/ha og kravet om totaldeposition vil derfor fortsat ikke kunne overholdes. Kommunen har på baggrund af oplysninger fra JH Agro og samt beregningerne vedr. forsuring i ovennævnte BAT-projekt lavet en konservativ overslagsberegning på prisen pr. kg reduceret N. Beregningerne viser en pris pr. kg reduceret N på over 200-400 kr. alt efter den valgte løsning. Da der er "blinde" tværkanaler i stalden, vil det være vanskeligt at få forsuringen til at virke i praksis, medmindre man laver en større ombygning af stalden. Omkostningen hertil er ikke indregnet i ovenstående pris.

Konklusion

Aalborg Kommune vurderer på denne baggrund, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tekniske løsninger, som kan opfylde det samlede krav til totaldeposition og som samtidig er proportionale.

5 Forventet restlevetid for husdyrbrugets staldanlæg

Da der på nuværende tidspunkt ikke findes proportionale teknologier, skal der ved fastsættelse af frist for opfyldelse af kravet om totaldeposition, tages udgangspunkt i den forventede restlevetid for husdyrbrugets staldanlæg.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det centrale her vil være staldanlæggets afskrivningsperiode, der anses for at være imellem 15 og 20 år fra etableringen.

I nogle få og helt særlige situationer vil staldanlæggene imidlertid ikke være udtjent efter 15 til 20 år, og der vil herved efter omstændighederne kunne lides et betydeligt kapitaltab, hvis den normale afskrivningsperiode fastholdes.

Dette vil være tilfældet ved store staldanlæg af høj kvalitet og/eller hvor staldanlægget i høj grad er fleksibelt i forhold til anvendelsen, eller hvis der er ringe udsigt til fremkomsten af effektiv miljøteknologi, som vil kunne løse problemet.

Aalborg Kommune vurderer, at der på Grydstedvej 61 samlet set er tale om staldanlæg af høj kvalitet og fleksibelt i forhold til anvendelsen. Desuden er der ringe udsigt til fremkomsten af effektiv miljøteknologi, som kan løse problemet.

På ovenstående grundlag vurderer Aalborg Kommune, at fristen for at efterkomme kravet om totaldeposition af ammoniak bør forlænges udover de den normale afskrivningsperiode mellem 15 og 20 år.

Beskrivelse af ejendommen

⁵ Kvægstalde: Resumé og analyser - Notat udarbejdet som grundlag for revidering af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens BAT-krav
https://pure.au.dk/portal/files/296165885/Kv_gstalde_Resum_og_analyser_08122022_.pdf

Aalborg Kommune har været på tilsyn på ejendommen i foråret 2023 med det formål at vurdere anlæggets tilstand og levetid.

Såvel kostald som ungdyrstald er bygget i gode og robuste materialer, der har en lang levetid, og der er løbende sket renoveringer. Både facader og tage på staldene er i en god tilstand. I 2022 er der etableret vandsenge i sengebåsene i såvel kostald, som kviestald. I kviestalden er der desuden indsat fleksible bøjler mellem sengebåsene. Store kvier og goldkøer er på græs. Stald klimaet er lyst og luftigt bl.a. med ventilator og der er sutter til kalve, kobørster og nedkøling af køerne i varme perioder. Anlægget er således fremtidssikret, idet der er lagt vægt på høj dyrevelfærd i alle dyregrupper.

Størstedelen af opdrættet (fra 7 mdr. til kælvning) er på anden ejendom 4 km fra Grydstedvej 61. På Grydstedvej findes spædkalve samt de mindste kalve, som kræver mest opsyn, og som får samme foderblanding som køerne. Ligeledes er goldkøer samlet på Grydstedvej 61 for opsyn og udfodring.

Anlægget er praktisk og arbejdsvenligt indrettet. Logistikken fungerer fint. Malkestalden er lys og nyrenoveret med 24 pladser. Al ensilage kan opbevares i støbte siloer umiddelbart ved siden af staldene og der er plads til indkøbt og hjemmeavlet foder samt de nødvendige maskiner til foderblanding og udfodring i laden og maskinhuset.

Forsuringsanlægget er opført i 2007 og løbende vedligeholdt. Sidst er det grundigt renoveret i 2021.

Bedriften er med sine 360 årskøer blandt landets største fjerdedel og fremstår generelt effektiv og velfungerende. Ifølge bedriftens rådgiver er effektiviteten i produktionen blandt bedste 15 – 20 %, set i forhold til sammenlignelige bedrifter.

Der er tale om store, rummelige bygninger, som forholdsvis let kan anvendes til andre formål. En oversigt over bygninger, anvendte materialer, opførselsår mm findes i bilag 2.

Kommunens vurdering

Aalborg Kommune vurderer på baggrund af tidligere afgørelser⁶ fra Natur- og Miljøklagenævnet, at restlevetiden skal vurderes særskilt for kostald og kviestald og tage udgangspunkt i tidspunktet for henholdsvis etablering af kviestalden (1996) og tilbygningen til kostalden (2007).

Kommunen finder ikke, at det er relevant at vurdere den oprindelige del af kostalden og tilbygningen hertil hver for sig, idet de i praksis fungerer som et samlet hele.

Kommunen vurderer desuden, at det er rimeligt at tage udgangspunkt i tidspunktet for tilbygningen, idet denne fordobler produktionsomfanget og dermed væsentligt påvirker den samlede bedrifts rentabilitet og dermed levedygtighed. Samtidig med tilbygningen i 2007 blev der etableret køresiloer med støbt bund og forplads og dermed blev driften væsentlig mere rationel. I perioden op til 2011 er desuden etableret ledbelysning, frekvensstyret vacuumpumpe, isbankskøling af mælk og opvarmning af stuehus med overskudsvarme herfra, samt genbrug af kølevand til vand til køer og vask af spalter og malkestald.

Kommunen vurderer endvidere, at den forventede restlevetid for begge stalde er 30 år. Ved vurderingen lægges der særligt vægt på, at hele produktionsapparatet samlet set er af høj kvalitet, fleksibelt, praktisk og effektivt indrettet.

⁶ Bl.a. Sagsnr. 19/07406, 18. december 2020

6 Øvrige oplysninger

Partshøring

Udkastet til revurderingen herunder varsel af påbud om vilkårsændringer har været i høring hos ejer og konsulent. Høringen er foregået i perioden fra 14. juli 2023 til 1. september 2023, idet ansøger ønskede perioden forlænget. Kommunen har vurderet, at der ikke var andre parter, som skulle høres i sagen. Der er herved lagt vægt på, at der er tale om en revurdering, og at der ikke i forbindelse hermed opstår øgede gener for omgivelserne.

I høringsperioden gjorde ansøger indsigelser mod vilkår R1 i udkastet til revurdering.

Bemærkningerne gik i hovedsagen på to forhold:

- a) Overdrevsarealerne langs åen er ikke funktionelt sammenhængende.
- b) Vilkår R1 er ikke proportionalt, idet der er store omkostninger forbundet med at etablere en ny stald til dyrene til erstatning for kviestalden.

Aalborg Kommune har vurderet bemærkningerne og er kommet frem til følgende:

Overdrevsarealet

Kommunens biologer har vurderet, at der er tale om et funktionelt sammenhængende kategori-2-overdrev på over 2,5 ha beliggende nordøst for ejendommen.

AgriNords biolog besigtigede i sep. 2021 overdrevene langs Binderup Å ud for Torben Laursens ejendom og kom frem til, at der var tale om 4 fire enkeltstående overdrev, som ikke er funktionelt sammenhængende, og hver især er under 2,5 ha. Desuden burde en del af arealerne omregistreres til eng i stedet for overdrev.

Grundet denne forskel i vurderingerne, valgte Aalborg Kommune at lade ekstern konsulent, Mols Consulting lave en vurdering af arealerne i sep. 2021. Konklusionen var her, at der er tale om et funktionelt sammenhængende overdrevsareal på ca. 3,7 ha. Kommunen har anvendt denne vurdering i den videre sagsbehandling.

Proportionalitet

Når ammoniakudledningen skal nedbringes ved udgangen af 2026, vil det muligvis kræve, at kviestalden ikke længere anvendes i samme omfang som nu. Men andre tiltag såsom afgræsning er også en mulighed. Aalborg kommune er enig i, at en ny kviestald på en anden ejendom vil være en stor investering.

Kommunen har derfor gennemgået afgørelser og domme fra Natur- og Miljøklagenævnet⁷, Landsretten⁸ og Højesteret⁹, med det formål at undersøge, om der er mulighed for at inddrage omkostningen til at etablere et alternativ (i dette tilfælde en ny stald) til det anlæg, hvorfra udledningen skal nedbringes/ophøre.

I de anførte afgørelser fra domstolene var proportionalitet et væsentligt spørgsmål. Her blot et kort uddrag.

Landsretten skriver bl.a.: "Landsretten finder heller ikke grundlag for at fastslå, at klagenævnet ikke har foretaget en konkret og individuel vurdering med inddragelse af

⁷ Sagsnr. 19/07406 18. december 2020

⁸ Sag BS-42958/2021-VLR. 28. juni 2022

⁹ Sag BS-26317/2022-HJR 19. april 2023

proportionalitetsprincippet. Der er herved lagt vægt på blandt andet, at det fremgår af afgørelsen, at klagenævnet ud over staldanlæggenes alder har lagt vægt på oplysningerne om staldenes stand, størrelse, fleksibilitet, karakter og kvalitet...”

Højesteret skriver i dommen, hvor landsrettens afgørelse stadfæstes: ”Det tilføjes, at det er forudsat i forarbejderne til lovændringen i 2011, at der – ved at lægge vægt på anlæggets forventede levetid fra etableringen (typisk 15- 20 år eller i særlige tilfælde op til 30 år) – i almindelighed er taget højde for princippet om proportionalitet og hensynet til forudsigelighed...”

I ingen af afgørelserne/dommene har domstolene valgt at inddrage omkostninger til investeringer i anlæg til hel eller delvis erstatning for det uheldigt placerede staldanlæg.

På denne baggrund vurderer Aalborg Kommune, at det ikke vil være i overensstemmelse med loven og dommene at inddrage omkostninger til alternative anlæg. Vi fastholder derfor vilkår R1, som efter vores vurdering er i overensstemmelse med Landsrettens dom.

Offentliggørelse

Revurderingen vil blive offentliggjort på www.dma.mst.dk (DMA: Digital Miljøadministration) den 19. september 2023.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Der er ikke retsbeskyttelse på de meddelte vilkår, da de enten er ændret ved påbud (nye og ændrede vilkår) eller er videreført fra den oprindelige godkendelse, hvor retsbeskyttelsen er udløbet. Vilkårene træder i kraft straks ved meddelelse af denne afgørelse.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Den næste regelmæssige vurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse skal foretages i 2033.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan, for så vidt angår nye vilkår, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgerne og enhver, der har individuel væsentlig interesse i sagens udfald, en række foreninger samt organisationer jf. husdyrbruglovens §§ 84 - 87.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er offentliggjort. Klagefristen udløber den 17. oktober 2023.

Klagen indsendes via Klageportalen, som kan findes via hjemmesiden for Nævnenes Hus [Nævnenes Hus \(naevneshus.dk\)](http://naevneshus.dk). Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Der kan være gebyr på at klage. Reglerne findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Eventuel klage har opsættende virkning ifølge husdyrlovens § 80, dvs. de nye vilkår er ikke gældende, før klagen er færdigbehandlet, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

7 Liste over gældende vilkår

Listen består af de reviderede vilkår fra miljøgodkendelsen 2009 samt de nye påbudte vilkår.

Nye påbudte vilkår:

R1: Totaldeposition med ammoniak til kategori 2-natur må maksimalt være 1,9 kg N/ha årligt ved udgangen af 2026 og 1,0 kg N/ha årligt ved udgangen af 2037. Kategori 2-natur fremgår af bilag 1. Redegørelse og dokumentation, for at kravet til ammoniakdeposition opfyldes, skal indsendes til tilsynsmyndigheden inden udgangen af henholdsvis 2026 og 2037.

R2. Der skal være tilsluttet et anlæg til forsuring af gylle fra kostalden.

R3. Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Der må kun anvendes svovlsyre.

R4. Før forsuring må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0.

R5. Styringen af anlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.

R6. Forsuret gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.

R7. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

R8. Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik/logbog, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.

R9. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af forsurationsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Forsurationsanlægget skal kontrolleres mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

R10. Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:

- Når den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling

- Når forsurationsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.

R11. Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår fra miljøgodkendelse 2009:

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget grydstedvej 61, 9240 Nibe, herunder alle arealer der er vist på bilag 1.
2. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Den planlagte trinvise udvidelse skal følges.
5. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
 - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
 - b. Besætningens/produktionens størrelse den 1. Januar 2015.
6. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 17. December 2017. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i husdyrlovens § 40, stk. 2.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af aalborg kommune inden gennemførelsen.
9. Udgået.
10. Kvægbruget tillades drevet med et dyrehold på 360 årskøer (tung race), 41 småkalve indtil 3 mdr., 60 kvier mellem 3 og 7 mdr., 15 tyrekalve indtil 1 mdr. gamle samt 15 kælvekvier fra ca. en måned før forventet kælving. I alt svarende til 452,9 de.
11. I dybstrøelsesstaldene skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
12. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
13. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
14. Vakuumpumpen ved malkeanlægget skal udskiftes med en frekvensreguleret vakuumpumpe.
15. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
16. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en godkendt vaskeplads. der skal søges særskilt om godkendelse af ejendommens eksisterende vaskeplads.
17. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank.

18. Bedriftens skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal føres efter forskrifterne i affaldsbekendtgørelsen og indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald. Registerets oplysninger samt dokumentation for disse skal opbevares i 5 år.
19. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes jf. Kommunens obligatoriske ordning for klinisk risikoaffald.
20. Lægemiddelrester, emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
21. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
22. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
23. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejvende dyr.
24. Olietromler mv. Skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
25. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde og malkerum skal opbevares i et rum uden afløb.
26. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.
27. Mærkater på kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
28. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
29. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
30. Handelsingødning skal opbevares på fast bund.
31. Flydende handelsingødning skal opbevares i tanke på fast bund med afløb til gyllebeholder.
32. Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

33. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: aalborg kommune, teknik og miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.
34. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften.
35. Udgået
36. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages
37. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
38. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 19 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. Brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
39. Påfyldning af gylle skal ske fra gyllevogn med påmonteret suge/pumpetårn.
40. Gyllebeholderen fra 2001 ved grydstedvej 61 skal gennemgå beholderkontrol hvert 3. År efter de samme regler som de lovpligtige, regelmæssige eftersyn.
41. Den beskyttede del af udbringningsareal 9, 13, 23, 28-1, 51, 62, 65 og 65-1 kan ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning. Se nærmere i kortbilag 7a-g.
42. Udbringning af husdyrgødning på mark 14 må kun foregå på hverdage og indenfor normal arbejdstid dvs. Mandag til fredag fra kl. 8.00 til 18.00.
43. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener
44. Udgået.
45. Udgået.
46. Udgået.
47. Hvis kommunen vurderer, at forsøringsanlægget medfører væsentlige lugtgener for omboende, skal ansøger lade udarbejde en handlingsplan for afhjælpning af generne. Der henvises i øvrigt til vilkårene vedr. Lugt vilkår 50, 51 og 52.
48. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
49. Der skal til stadighed være en høj staldhygiejne, for at begrænse lugtgener.
50. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. At foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
51. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.

52. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.
53. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra statens skadedyrlaboratorium.
54. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).
55. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
56. Der skal etableres en ny adgangsvej fra grydstedvej syd for eksisterende sydlige adgangsvej. I forbindelse med etableringen skal eksisterende sydlige adgangsvej nedlægges.
57. Transport af gylle gennem bislev må kun finde sted på hverdage og i tidsrummet mellem kl. 08 – 18.
58. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Kravet om dokumentation af støjvilkår kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at vilkårene ikke kan overholdes.
59. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
60. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer.
61. Der skal etableres en beplantet vold mellem ensilagesilopladsen og grydstedvej. Volden skal placeres tæt ved ensilagepladsen, eksisterende adgangsvej og ud for haven for grydstedvej 72. Den skal som minimum have en længde på 40 meter.
62. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
63. Udgået.
64. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk nitratholdigt gødning som f.eks. Affald.
65. Udgået.
66. Udgået.
67. Udgået.
68. Udgået.
69. Udgået.
70. Udgået.
71. Udgået.
72. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

73. Ved fremtidige renoveringer af staldene, skal ændringerne på forhånd være bat-vurderet og godkendt af tilsynsmyndigheden.
74. Der skal foreligge en opdateret liste der viser dyreholdets størrelse og sammensætning.
75. Der skal føres logbog for gyllebeholdere. Logbogen skal føres i overensstemmelse med skov og naturstyrelsens anvisning og som min. Indeholde flg. punkter:
 - evt. Årsag til manglende flydelag
 - omrøring (propel el. Pumpe)
 - tømning (helt el. Delvist)
 - tilførsel af snittet halm, leca, fast gødning el. lign.
77. Udgået.
78. Udgået.
79. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. Grønt regnskab m.v. Skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
80. Der skal føres stamkort for bedriftens affald. Stamkortene samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.

Bilag 1 - Beliggenhed af nærmeste kategori 1 og 2-naturområder

Oversigtskort med beliggenhed af nærmeste kategori 1-naturområde:

Oversigtskort med beliggenhed af nærmeste kategori 2-naturområde:

Bilag 2. Beskrivelse af staldanlægget

Staldanlægget på Grydstedvej 61 består af følgende dele:

	Nr. på kort	anvendelse	Opført år	Størrelse	Materialer, udvendigt
Kostald opr.	10	Malkekøer	2002	1811 m ²	Betonelementer og stålplader eternittag
Tilbygning til kostald	10	Malkekøer og småkalve	2007	1560 m ²	Som ovenfor
malkestald	11	malkekarrusel	2002	326 m ²	Som ovenfor
Lade	8	Foder og foderblander	1995	872 m ²	Som ovenfor
Kviestald	9	Opdræt	1996	536m ²	Som ovenfor
Maskinhus	12	Foder og øvrige maskiner	2021	863m ²	Betonelementer, ståltag
Gyllebeholder	T5	Reservetank, kun tilkoblet kostalden	1986	1000 m ³	Elementer uden kabler
Gyllebeholder	T2	Gylle fra kostald	2001	3000 m ³	Perstrup-type 42/4m
Ensilagesiloer	T4	Ensilage	2007		Beton bund og elementer-skillevægge

